

2011 YILI EYLÜL AYI

TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI DEĞERLENDİRMESİ

2011 yılı Ocak-Eylül döneminde, Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı % 21,1 artışla 1 milyar 78 milyon dolara yükselmiştir. Aylık bazda ise, deri ve deri ürünleri ihracatı Eylül ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 4,1 azalarak 108,4 milyon dolara gerilemiştir.

2011 yılı Ocak-Eylül döneminde, Türkiye genel ihracatı ise % 21,7 oranında artarak 99,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının toplam ihracat içindeki payı ise bu dönemde değişmeyerek % 1,1 olarak kaydedilmiş bulunmaktadır.

Türkiye'nin Genel İhracatında Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Payı						
Birim:1000\$	2009	2010	10/09 Değişim %	2010 Ocak-Eylül	2011 Ocak-Eylül	11/10 Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	102.142.613	113.885.989	11,3	81.714.711	99.453.038	21,7
Deri ve Deri Mamülleri İhracatı	1.076.640	1.272.305	18,2	889.710	1.077.598	21,1
Deri ve Deri Mamülleri İhracatının Genel İhracat İçindeki Payı %	1,1	1,1		1,1	1,1	

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

EN ÇOK DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER									
	2010 EYLÜL 1000 \$	2011 EYLÜL 1000 \$	DEĞİŞİM %	2010 OCAK - EYLÜL 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2011 OCAK - EYLÜL 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %	
1 RUSYA FEDERASYONU	32.354	27.504	-15,0	231.053	26,0	221.750	20,6	-4,0	
2 İTALYA	4.870	9.003	84,9	73.259	8,2	110.359	10,2	50,6	
3 ALMANYA	8.064	7.959	-1,3	73.630	8,3	98.844	9,2	34,2	
4 FRANSA	6.914	6.661	-3,7	57.543	6,5	70.630	6,6	22,7	
5 İNGİLTERE	4.978	5.396	8,4	29.736	3,3	48.345	4,5	62,6	
6 İRAK	2.560	4.188	63,6	33.270	3,7	46.396	4,3	39,5	
7 HONG KONG	2.177	2.769	27,2	20.885	2,3	35.812	3,3	71,5	
8 ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.738	4.161	11,3	16.722	1,9	32.566	3,0	94,7	
9 UKRAYNA	5.992	2.218	-63,0	20.956	2,4	32.090	3,0	53,1	
10 KAZAKİSTAN	5.551	903	-83,7	34.340	3,9	31.426	2,9	-8,5	
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	77.197	70.762	-8,3	591.395	66,5	728.218	67,6	23,1	
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	113.068	108.447	-4,1	889.710	100,0	1.077.598	100,0	21,1	

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2011 yılının Ocak-Eylül döneminde % 4 düşüşle 221,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Rusya'nın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise bu dönemde % 20,6'ya gerilemiştir.

İkinci büyük pazar İtalya'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 50,6 artışla 110,4 milyon dolara ulaşmıştır. İtalya'nın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı % 10,2 olarak kaydedilmiştir.

Almanya'ya yapılan ihracat, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 34,2 oranında artarak 98,8 milyon dolara yükselmiştir. Almanya'nın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 9,2 olmuştur.

Fransa'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 22,7 artışla 70,6 milyon dolara yükselmiştir. Fransa'nın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 6,6 olmuştur.

2011 yılında toparlanarak kriz öncesi performansını yakalayan İngiltere'ye yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, bu dönemde % 62,6 artışla 48,3 milyon dolar olmuştur. İngiltere'nin deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı sözkonusu dönemde % 4,5 olarak kaydedilmiştir.

Irak'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde 2010 yılının aynı dönemine kıyasla % 39,5 artışla 46,4 milyon dolara yükselmiştir. Irak'ın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 4,3 olmuştur.

Son dönemin yükselen pazarı Hong Kong'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı ise, Ocak-Eylül döneminde % 71,5 artışla 35,8 milyon dolara çıkmıştır. Hong Kong'un deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 3,3 olmuştur.

Çin Halk Cumhuriyeti'ne yapılan ihracat, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 94,7 artışla 32,6 milyon dolara yükselmiştir. Çin'in deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 3 olmuştur.

Ukrayna'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde 2010 yılının aynı dönemine göre % 53,1 artışla 32,1 milyon dolara yükselmiştir. Ukrayna'nın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 3 olmuştur.

Kazakistan'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, sözkonusu dönemde % 8,5 azalarak 31,4 milyon dolara gerilemiştir. Kazakistan'ın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 2,9 olmuştur.

Ülke Grupları Bazında Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı								
	2010 Eylül 1000\$	2011 Eylül 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %	2010 Ocak-Eylül 1000\$	2011 Ocak-Eylül 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %
AB Ülkeleri (27) Toplamı	40.892	42.905	4,9	39,6	365.850	478.951	30,9	44,4
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan, B. Rusya vb)	43.856	34.965	-20,3	32,2	283.889	285.985	0,7	26,5
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (Irak, S. Arabistan, İsrail, BAE vb)	5.796	9.557	64,9	8,8	79.662	96.304	20,9	8,9
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Çin, Hong Kong, Japonya, G. Kore vb.)	8.097	9.604	18,6	8,9	52.883	91.121	72,3	8,5
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan, vb)	6.686	3.226	-51,7	3,0	50.386	56.868	12,9	5,3
Afrika Ülkeleri Toplamı (Fas, Mısır, Libya, Tunus vb)	3.046	2.801	-8,0	2,6	18.203	22.687	24,6	2,1
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	2.993	3.400	13,6	3,1	17.530	21.320	21,6	2,0
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	1.076	1.375	27,8	1,3	14.951	16.342	9,3	1,5
Serbest Bölgeler Toplamı	521	578	10,9	0,5	5.119	6.441	25,8	0,6
Toplam Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı	113.068	108.447	-4,1	100,0	889.710	1.077.598	21,1	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri ürünleri ihracatımızın % 44,4'lük payıyla en önemli pazarı olan AB-27 ülke grubuna yapılan ihracat, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde % 30,9 artışla 479 milyon dolar olmuştur.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer önemli pazarımız olan eski Doğu Bloğu ülke grubuna yapılan ihracat, bu dönemde % 0,7 oranında artarak 286 milyon dolara yükselmiştir. Bu ülke grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 26,5 olmuştur.

Ülke grupları açısından en yüksek oranlı artış ise Asya ve Okyanusya ülke grubuna yapılan ihracatta yaşanmış olup, bu ülke grubuna yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde % 72,3 artışla 91,1 milyon dolara yükselirken, söz konusu ülke grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı da % 8,5 olarak kaydedilmiş bulunmaktadır.

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

2011 EYLÜL AYI DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)									
DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2010 EYLÜL	2011 EYLÜL	11/10 Değişim	2010 OCAK-EYLÜL	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2011 OCAK-EYLÜL	TOPLAM DERİ'DE % PAY	11/10 Değişim
4101-4103	HAM DERİ	42	0	-100,0%	460	0,1	116	0,0	-74,8%
4301	HAM KÜRK	0	0	0,0%	197	0,0	11	0,0	-94,4%
	HAM DERİ + HAM KÜRK TOPLAMI	42	0	-100,0%	657	0,1	127	0,0	-80,7%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ	11.238	11.340	0,9%	83.649	9,4	106.258	9,9	27,0%
4302	İŞLENMİŞ KÜRK	6.633	6.131	-7,6%	42.077	4,7	74.635	6,9	77,4%
	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	17.871	17.471	-2,2%	125.726	14,1	180.893	16,8	43,9%
4203.10	DERİ GİYİM	19.903	15.372	-22,8%	170.857	19,2	168.590	15,6	-1,3%
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI	29.067	26.305	-9,5%	153.484	17,3	196.698	18,3	28,2%
	DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM TOPLAMI	48.970	41.677	-14,9%	324.341	36,5	365.288	33,9	12,6%
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204-4206	SARACİYE TOPLAMI	13.458	15.526	15,4%	123.932	13,9	168.764	15,7	36,2%
64	AYAKKABI TOPLAMI	31.676	32.722	3,3%	307.322	34,5	354.045	32,9	15,2%
	GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI	113.068	108.447	-4,1%	889.710	100,0	1.077.598	100,0	21,1%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ham deri ürün grubundan 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde 116 bin dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre ihracat % 74,8 oranında azalmıştır.

Ham kürk grubu ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde 11 bin dolar olarak gerçekleşerek bir önceki yılın aynı dönemine göre % 94,4 azalmış bulunmaktadır.

Ham deri ve ham kürk ürün grupları toplamında 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde 127 bin dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre ihracat % 80,7 oranında azalmıştır.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ürün grubundan 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde 106,3 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre

artış oranı % 27 seviyesindedir. Bu ürün grubunun toplam deri ihracatındaki payı % 9,9 olarak kaydedilmiştir.

İşlenmiş kürk grubu ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde % 77,4 oranında artışla 74,6 milyon dolara yükselmiş, bu ürün grubunun toplam deri ve deri mamulleri ihracatında payı ise % 6,9 olarak kaydedilmiştir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grupları toplamında 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde 180,9 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 43,9 seviyesindedir. Bu ürün grupları toplamının deri ihracatındaki payı % 16,8 olarak kaydedilmiştir.

Deri giyim ürün grubundan gerçekleştirilen ihracat, 2011 yılının Ocak-Eylül döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 1,3 oranında azalarak 168,6 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Deri giyim ürün grubunun toplam deri ihracatındaki payı ise % 15,6 olarak kaydedilmiştir.

Kürk giyim eşyası grubundan 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde 196,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, bu sonuçla 2010 yılının aynı dönemine göre % 28,2 oranında ihracat artışı meydana gelmiştir. Kürk giyim ürün grubunun toplam deri ihracatındaki payı % 18,3 olarak hesaplanmaktadır.

Deri giyim ve kürk giyim ürün grubundan gerçekleştirilen toplam deri konfeksiyon ihracatı ise, 2011 yılının Ocak-Eylül döneminde, geçen yıla göre % 12,6 oranında artarak 365,3 milyon dolara yükselmiştir. Deri giyim ve kürk giyim ürün gruplarının toplam deri ihracatındaki payı ise % 33,9'dur.

Saraciye ürün grubundan 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde 168,8 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 36,2 seviyesindedir. Bu ürün grubunun toplam deri ihracatındaki payı % 15,7 olarak gerçekleşmiştir.

Ayakkabı ve ayakkabı aksamı ürünlerinde, 2011 yılının Ocak-Eylül döneminde 354 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, bir önceki yıla göre % 15,2 oranında artış kaydedilmiştir. Ayakkabı ürün grubunun toplam deri ihracatındaki payı % 32,9 düzeyindedir.

Belli Başlı Pazarlarda Ürün Grupları Bazında Gelişmeler

1- Ham Deri ve Ham Kürk Grubu

HAM DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
(GTIP 4101-4103)				
ÜLKELER	2010 OCAK-EYLÜL	2011 OCAK-EYLÜL	PAY %	DEĞİŞİM %
GÜNEY AFRİKA CUMH.	0	42	36,2	100,0
BULGARİSTAN	57	25	21,6	-56,1
AZERBAJYAN	0	17	14,7	100,0
SİRBİSTAN	4	12	10,3	200,0
RUSYA	93	9	7,8	-90,3
GÜRCİSTAN	0	3	2,6	100,0
ÇİN HALK CUMH.	196	0	0,0	-100,0
ROMANYA	95	0	0,0	-100,0
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ İHRACATI	460	116	100,0	-74,8

2011 yılı Ocak-Eylül döneminde G. Afrika'ya 42 bin, Bulgaristan'a 25 bin, Azerbaycan'a 17 bin, Sırbistan'a 12 bin ve Rusya'ya 9 bin dolar değerinde ham deri ihracatı gerçekleştirilmiştir.

HAM KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
(GTIP 4301)				
ÜLKELER	2010 OCAK-EYLÜL	2011 OCAK-EYLÜL	PAY %	DEĞİŞİM %
AVUSTRALYA	0	5	45,5	100,0
ENDONEZYA	35	5	45,5	-85,7
ALMANYA	154	0	0,0	-100,0
IRAK	1	1	9,1	0,0
TÜRKİYE TOPLAM HAM KÜRK İHRACATI	197	11	100,0	-94,4

Ham kürk ürün grubundan ihracat yapılan ülkeler olan Avustralya ve Endonezya'ya 2011 Ocak-Eylül döneminde 5'er bin dolarlık ihracat yapılmıştır.

HAM DERİ ve HAM KÜRK TOPLAM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2010 OCAK-EYLÜL	2011 OCAK-EYLÜL	PAY %	DEĞİŞİM %
G. AFRIKA CUMH.	0	42	33,1	100,0
BULGARİSTAN	57	25	19,7	-56,1
AZERBAYCAN	0	17		
SIRBİSTAN	4	12	9,4	200,0
RUSYA	93	9	7,1	-90,3
AVUSTRALYA	0	5	3,9	100,0
ENDONEZYA	35	5	3,9	-85,7
GÜRCİSTAN	0	3	2,4	0,0
IRAK	1	1	0,8	0,0
ALMANYA	154	0	0,0	-100,0
TÜRKİYE HAM DERİ ve HAM KÜRK TOPLAM İHRACATI	657	127	100,0	-80,7

2011 yılının Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla ham deri ve ham kürk ihraç edilen ülke G. Afrika'dır. G. Afrika'ya 42 bin dolarlık ham deri ve kürk ihraç edilmiştir. Bulgaristan'a ise bu dönemde 25 bin dolar değerinde ham deri ve ham kürk ihraç edilmiştir.

Aynı dönemde Azerbaycan'a 17 bin dolar, Sırbistan'a 12 bin dolar, Rusya'ya ise 9 bin değerinde ham deri ve ham kürk ihraç edilmiştir.

2- Yarı İşlenmiş / Bitmiş Deri ve İşlenmiş Kürk Grubu

EN ÇOK YARI İŞLENMİŞ / BİTMİŞ DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$ (GTIP 4104-4115)				
ÜLKELER	2010 OCAK-EYLÜL	2011 OCAK-EYLÜL	PAY %	DEĞİŞİM %
ÇİN HALK CUMH.	12.984	23.366	22,0	80,0
HONG KONG	14.269	18.525	17,4	29,8
UKRAYNA	6.252	9.433	8,9	50,9
FRANSA	6.767	7.651	7,2	13,1
RUSYA	4.406	5.651	5,3	28,2
ALMANYA	3.313	4.329	4,1	30,7
B.RUSYA	5.993	4.109	3,9	-31,4
İTALYA	3.702	3.904	3,7	5,5
G.KORE	2.045	2.583	2,4	26,3
BULGARİSTAN	2.813	2.462	2,3	-12,5
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. BİTMİŞ DERİ İHRACATI	83.649	106.258	100,0	27,0

Çin'e yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 80 artışla 23,4 milyon dolara

çıkıştır. Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı bu dönemde % 22 olmuştur.

Hong Kong'a yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 29,8 artışla 18,5 milyon dolara yükselmiştir. Hong Kong'un yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 17,4 seviyesindedir.

Ukrayna'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, aynı dönemde geçen yılın aynı dönemine göre % 50,9 artışla 9,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Ukrayna'nın yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı ise % 8,9 olmuştur.

Fransa'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, sözkonusu dönemde geçen yılın aynı dönemine göre % 13,1 artışla 7,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Fransa'nın yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 7,2 olmuştur.

EN ÇOK İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$ (GTIP 4302)				
ÜLKELER	2010 OCAK-EYLÜL	2011 OCAK-EYLÜL	PAY %	DEĞİŞİM %
İTALYA	6.237	14.922	20,0	139,2
HONG KONG	3.895	11.410	15,3	192,9
RUSYA FEDERASYONU	15.127	10.650	14,3	-29,6
UKRAYNA	3.293	5.237	7,0	59,0
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.061	5.039	6,8	375,1
ALMANYA	3.073	4.558	6,1	48,3
GÜNEY KORE	1.037	3.382	4,5	226,3
FRANSA	1.092	3.289	4,4	201,0
KAZAKİSTAN	2.105	2.829	3,8	34,4
İSPANYA	1.218	2.758	3,7	126,4
TÜRKİYE TOPLAM İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI	42.077	74.635	100,0	77,4

En fazla işlenmiş kürk ihraç edilen ülke olan İtalya'ya yapılan işlenmiş kürk ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde %139,2 artışla 14,9 milyon dolar olmuştur. İtalya'nın işlenmiş kürk ihracatındaki payı % 20 seviyesindedir.

Hong Kong'a yapılan işlenmiş kürk ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde % 192,9 artışla 11,4 milyon dolar olmuştur. Hong Kong'un işlenmiş kürk ihracatındaki payı % 15,3 seviyesindedir.

Rusya'ya yapılan işlenmiş kürk ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın eş dönemine kıyasla % 29,6 düşüşle 10,7 milyon dolara gerilemiştir. Rusya'nın işlenmiş kürk ihracatındaki payı % 14,3 düzeyindedir.

Ukrayna'ya yapılan işlenmiş kürk ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde % 59 artışla 5,2 milyon dolara yükselirken, sözkonusu ülkenin işlenmiş kürk ihracatındaki payı ise % 7 seviyesine yükselmiştir.

EN ÇOK YARI İŞLENMİŞ / BİTMİŞ DERİ ve İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2010 OCAK-EYLÜL	2011 OCAK-EYLÜL	PAY %	DEĞİŞİM %
HONG KONG	18.164	29.935	16,5	64,8
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	14.045	28.404	15,7	102,2
İTALYA	9.939	18.826	10,4	89,4
RUSYA FEDERASYONU	19.533	16.301	9,0	-16,5
UKRAYNA	9.545	14.670	8,1	53,7
FRANSA	7.859	10.940	6,0	39,2
ALMANYA	6.386	8.887	4,9	39,2
GÜNEY KORE	3.082	5.966	3,3	93,6
BEYAZ RUSYA	6.566	4.586	2,5	-30,2
İSPANYA	2.748	3.826	2,1	39,2
TÜRKİYE YARI İŞL./ BİTMİŞ DERİ ve İŞL. KÜRK TOPLAM İHRACATI	125.726	180.893	100,0	43,9

Türkiye'den Hong Kong'a yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatı, 2011 Ocak-Eylül döneminde, geçen yıla göre % 64,8 artışla 29,9 milyon dolara yükselmiştir. Hong Kong'un yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatındaki payı % 16,5 seviyesindedir.

Çin'e yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde, 2010 yılının eş dönemine kıyasla % 102,2 artışla 28,4 milyon dolara yükselmiştir. Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatındaki payı % 15,7'dir.

İtalya'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 89,4 artışla 18,8 milyon dolara çıkmıştır. İtalya'nın yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatındaki payı % 10,4 seviyesindedir.

Rusya'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 16,5 düşüşle 16,3 milyon dolara gerilemiştir. Rusya'nın yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatındaki payı % 9 seviyesindedir.

3- Deri Giyim ve Kürk Giyim Grubu

EN ÇOK DERİ GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$ (GTIP 420310)				
ÜLKELER	2010 OCAK-EYLÜL	2011 OCAK-EYLÜL	PAY %	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	37.855	30.509	18,1	-19,4
ALMANYA	24.398	30.068	17,8	23,2
FRANSA	23.860	25.799	15,3	8,1
İTALYA	14.332	15.220	9,0	6,2
İSPANYA	12.381	13.532	8,0	9,3
AVUSTURYA	3.979	6.305	3,7	58,5
KAZAKİSTAN	7.197	6.020	3,6	-16,3
HOLLANDA	3.858	5.448	3,2	41,2
İNGİLTERE	7.921	3.141	1,9	-60,3
ABD	3.661	2.974	1,8	-18,8
TÜRKİYE TOPLAM DERİ GİYİM İHRACATI	170.857	168.590	100,0	-1,3

Deri giyim ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya 2011 yılının Ocak-Eylül döneminde % 19,4 düşüşle 30,5 milyon dolar değerinde deri giyim ürünü ihraç edilmiştir. Rusya'nın deri giyim ihracatındaki payı % 18,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Türkiye'den en fazla deri giyim ihraç edilen 2. pazar Almanya'ya yapılan ihracat, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 23,2 artarak 30,1 milyon dolara yükselmiştir. Almanya'nın deri giyim ihracatındaki payı % 17,8'dir.

Üçüncü sırada bulunan Fransa'ya yapılan deri giyim ihracatı, bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 8,1 artışla 25,8 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Fransa'nın deri giyim ihracatındaki payı % 15,3'tür.

İtalya'ya yapılan deri giyim ihracatı, bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 6,2 artışla 15,2 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. İtalya'nın deri giyim ihracatındaki payı % 9'dur.

EN ÇOK KÜRK GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$ (GTIP 4303-4304)				
ÜLKELER	2010 OCAK-EYLÜL	2011 OCAK-EYLÜL	PAY %	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	85.386	84.474	42,9	-1,1
ALMANYA	11.933	23.752	12,1	99,1
FRANSA	7.994	16.886	8,6	111,2
İTALYA	3.923	14.824	7,5	277,9
KAZAKİSTAN	16.656	13.975	7,1	-16,1
UKRAYNA	6.394	9.121	4,6	42,7
İNGİLTERE	3.041	6.238	3,2	105,1
ABD	3.609	4.258	2,2	18,0
AVUSTURYA	651	3.171	1,6	387,0
İSPANYA	1.761	2.520	1,3	43,2
TÜRKİYE TOPLAM KÜRK GİYİM İHRACATI	153.484	196.698	100,0	28,2

Kürk giyim ihracatının geleneksel en büyük pazarı Rusya'ya bu dönemde % 1,1 düşüşle 84,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Rusya'nın kürk giyim ihracatındaki payı % 42,9 seviyesindedir.

Kürk giyim ihracatımızın ikinci büyük pazarı konumundaki Almanya'ya yapılan ihracat, 2011 yılının Ocak-Eylül döneminde % 99,1 artışla 23,8 milyon dolara yükselmiştir. Almanya'nın kürk giyim ihracatındaki payı % 12,1 seviyesindedir.

Kürk giyim ihracatımızın bu dönemde yükselen pazarlarından olan Fransa'ya yapılan ihracat, 2011 yılının Ocak-Eylül döneminde % 111,2 artışla 16,9 milyon dolara çıkmıştır. Fransa'nın kürk giyim ihracatındaki payı % 8,6 düzeyindedir.

Kürk giyim ihracatımızın diğer yükselen pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat ise, 2011 yılının Ocak-Eylül döneminde % 277,9 artışla 14,8 milyon dolara çıkmıştır. İtalya'nın kürk giyim ihracatındaki payı % 7,5 düzeyindedir.

EN ÇOK DERİ KONFEKSİYON (DERİ GİYİM ve KÜRK GİYİM TOPLAMI) İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2010 OCAK-EYLÜL	2011 OCAK-EYLÜL	PAY %	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	123.241	114.983	31,5	-6,7
ALMANYA	36.330	53.820	14,7	48,1
FRANSA	31.854	42.685	11,7	34,0
İTALYA	18.255	30.044	8,2	64,6
KAZAKİSTAN	23.852	19.995	5,5	-16,2
İSPANYA	14.141	16.052	4,4	13,5
UKRAYNA	8.115	11.614	3,2	43,1
AVUSTURYA	4.630	9.476	2,6	104,7
İNGİLTERE	10.962	9.379	2,6	-14,4
ABD	7.270	7.232	2,0	-0,5
TÜRKİYE DERİ KONFEKSİYON TOPLAM İHRACATI	324.341	365.288	100,0	12,6

Deri giyim ve kürk giyim toplam ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2011 yılının Ocak-Eylül döneminde % 6,7 düşüşle 115 milyon dolara gerilemiştir. Rusya'nın deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı % 31,5 seviyesindedir.

Almanya'ya yapılan deri giyim ve kürk giyim toplam ihracatı, 2011 yılının Ocak-Eylül döneminde % 48,1 artışla 53,8 milyon dolara yükselmiştir. Almanya'nın deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı % 14,7 seviyesindedir.

Fransa'ya yapılan deri giyim ve kürk giyim toplam ihracatı, 2011 yılının Ocak-Eylül döneminde % 34 artışla 42,7 milyon dolara yükselmiştir. Bu artışla, Fransa'nın deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı % 11,7'ye yükselmiştir.

Deri giyim ve kürk giyim toplam ihracatımız açısından 4. önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat ise, 2011 yılının Ocak-Eylül döneminde % 64,6 artışla 30 milyon dolara yükselmiştir. İtalya'nın deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı % 8,2 seviyesindedir.

4- Saraciye Ürün Grubu

EN ÇOK SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$ (GTIP 4201-4202-4203.21/29/30/40-4204-4206)				
ÜLKELER	2010 OCAK-EYLÜL	2011 OCAK-EYLÜL	PAY %	DEĞİŞİM %
İTALYA	36.993	52.443	31,1	41,8
İNGİLTERE	9.511	27.075	16,0	184,7
ALMANYA	16.553	17.507	10,4	5,8
RUSYA FEDERASYONU	5.710	10.449	6,2	83,0
DANİMARKA	5.291	8.297	4,9	56,8
FRANSA	5.566	7.253	4,3	30,3
İSPANYA	5.007	4.736	2,8	-5,4
ABD	3.159	3.598	2,1	13,9
HOLLANDA	2.391	2.747	1,6	14,9
UKRAYNA	1.868	2.540	1,5	36,0
TÜRKİYE TOPLAM SARACİYE İHRACATI	123.932	168.764	100,0	36,2

Saraciye ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2011 yılının Ocak-Eylül döneminde % 41,8 artışla 52,4 milyon dolara yükselmiştir. İtalya'nın saraciye ihracatındaki payı % 31,1 seviyesindedir.

Geleneksel pazarlarımızdan İngiltere'ye yapılan saraciye ürünleri ihracatı, sözkonusu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 184,7 artarak 27,1 milyon dolar olarak kayda alınmıştır. İngiltere'nin saraciye ihracatındaki payı % 16 seviyesindedir.

Üçüncü sırada olan Almanya'ya yapılan saraciye ürünleri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 5,8 artışla 17,5 milyon dolara yükselmiştir. Almanya'nın saraciye ihracatındaki payı % 10,4 seviyesindedir.

Rusya'ya yapılan saraciye ürünleri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 83 artışla 10,4 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın saraciye ihracatındaki payı % 6,2'dir.

5- Ayakkabı Ürün Grubu

EN ÇOK AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$ (GTIP 64)				
ÜLKELER	2010 OCAK-EYLÜL	2011 OCAK-EYLÜL	PAY %	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	82.373	79.929	22,6	-3,0
IRAK	31.581	43.819	12,4	38,8
SUUDİ ARABİSTAN	20.900	21.978	6,2	5,2
ALMANYA	13.169	17.403	4,9	32,1
BULGARİSTAN	8.600	11.188	3,2	30,1
İNGİLTERE	8.503	9.884	2,8	16,2
FRANSA	12.158	9.659	2,7	-20,6
HOLLANDA	10.696	9.630	2,7	-10,0
ROMANYA	9.615	9.202	2,6	-4,3
İTALYA	8.012	8.919	2,5	11,3
TÜRKİYE TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	307.322	354.045	100,0	15,2

Ayakkabı ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya 2011 yılının Ocak-Eylül döneminde % 3 düşüşle 79,9 milyon dolarlık ayakkabı ihracatı yapılmıştır. Rusya'nın ayakkabı ihracatındaki payı % 22,6 seviyesindedir.

İkinci büyük pazar Irak'a yapılan ayakkabı ihracatı, 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde geçen yıla göre % 38,8 artışla 43,8 milyon dolara çıkmıştır. Irak'ın ayakkabı ihracatındaki payı % 12,4 seviyesine yükselmiştir.

Suudi Arabistan'a yapılan ayakkabı ihracatı 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 5,2 artışla 22 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Suudi Arabistan'ın ayakkabı ihracatındaki payı % 6,2 seviyesindedir.

Ayakkabı ihracatı açısından 4. büyük pazar konumundaki Almanya'ya yapılan ayakkabı ihracatı 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 32,1 artışla 17,4 milyon dolar olarak kayda alınmıştır. Almanya'nın ayakkabı ihracatındaki payı % 4,9 seviyesindedir.

2011 YILI EYLÜL AYINDA SEKTÖRLERİMİZ AÇISINDAN ÖNEMLİ EKONOMİK GELİŞMELER

Eylül ayında sektörlerimizi etkileyen uluslararası olayların başında küresel risk algısının hızla artması ile bu gelişmelerin Türkiye ekonomisi ve ihracat sektörlerimize olası etkileri yer almıştır. Dünya ekonomisinin tekrar krize gireceği endişesi her geçen gün artarken, endişelerin merkezinde ise AB ekonomisi bulunmaktadır.

AB ekonomisinde, Temmuz ayındaki kredi dilimi krizini atlatan Yunanistan'ın rezervlerinin iyice azaldığı, AB'den ek mali yardımlara ihtiyaç duyulduğu ancak AB Troyka'sının Yunan Hükümetinden yeni mali tasarruf ve reformlar istediği ve Yunanistan'ın iflasının gündemde olduğu bildirilmektedir. Bu çerçevede AB, ilk mali yardım paketi kapsamında Yunanistan'a verilen kredinin bir sonraki diliminin serbest bırakılması için Kasım ortasına kadar beklenebileceğini açıklayarak, mali yardım koşullarını karşılama için Yunanistan Hükümeti üzerindeki baskıyı günden güne artırmaktadır.

Diğer yandan, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard and Poor's (S&P), İtalya'nın "A+" olan uzun vadeli kredi notunu bir basamak düşürerek "A"ya çekti, not görünümünü ise "negatif" olarak belirledi. Öte yandan, diğer bir uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's de, Ekim ayının ilk haftasında İtalya'nın Aa2 olan kredi notunu üç basamak birden düşürerek A2'ye indirdi. Bu gelişmeler önemli pazarlarımızdan İtalya ve yanısıra AB pazarındaki daha ciddi olumsuz gelişmelerin işareti sayılmalıdır.

Dolar, Eylül ayını 1.79 - 1.80 TL aralığında kapatırken, Ekim ayının ilk haftasında gerek Yunanistan'dan gelen temerrüt sinyalleri, gerekse Euro Bölgesi borç krizine yönelik endişelerin artmasıyla birlikte dış piyasalardaki yükselişine paralel 1.90 TL seviyesine kadar yükselmesine rağmen, Merkez Bankasının sert müdahalesiyle 6 Ekim itibarıyla 1,85 seviyelerine kadar gerilemiş bulunmaktadır. Euro ise Eylül ayında çıktığı 2,58 TL seviyesinden tekrar 2.45 TL düzeyine gerilemiş ve euro/dolar paritesi de 1.34 seviyelerine gerilemiş bulunmaktadır. Döviz kurlarındaki yükseliş ihracatçılar için olumlu gibi görünse de, döviz kurlarındaki kısa vadeli iniş-çıkışlar ve euro/dolar paritesinin gerilemesi, ihracatının önemli bir bölümün euro, ithalatının ise büyük kısmını dolar ile yapan ihracat sektörlerimiz açısından olumsuz bir gelişmedir.

Tekstil ve hazır giyim ürünleri ithalatına yönelik olarak, 13 Ocak 2011 tarih ve 27814 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/1 ve 2011/2 sayılı Tebliğler ile başlatılan korunma önlemleri soruşturması, Ekonomi Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülerek tamamlanmış olup, soruşturma sonucuna ilişkin 2011/2203 sayılı "İthalat Rejimi Kararına Ek Karar", 15 Eylül 2011 tarih ve 28055 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Ayrıca alınan önlemler, daha önce soruşturma başlatılan dokuma kumaş ve hazır giyim ürünleri dışında, soruşturma kapsamında yer almayan, gaz bezi, örme kumaş, kaplanmış kumaş, havlu kumaş, kadife kumaş, yatak çarşafı, bebek giyim, sütyen-korse vb., ve kravatlar gibi diğer giyim eşyalarını da

kapsamaktadır. Sözkonusu önlemlerin ülkemiz tekstil ve konfeksiyon ihracatına etkisini takip eden aylarda izlemek gerekmektedir.

Öte yandan, İTKİB'in katkılarıyla bu yıl 7-10 Eylül tarihlerinde düzenlenen İstanbul Moda Haftası (Istanbul Fashion Week -IFW) kapsamında yapılan defile ve etkinlikler ilgi toplarken, İstanbul'da ikinci kez organize edilen Fashion Night Out (FNO) etkinlikleri de ses getirdi. 15 Eylül akşamı yapılan ve Nişantaşı, Bağdat Caddesi ve İstinyePark'ı kapsayan etkinliğe İstanbullular büyük ilgi gösterirken, mağazalar alışveriş meraklılarıyla gece yarısına kadar dolup taşı. Geçen yıl 6 saatte 600 bin ziyaretçi ağırlandığını kaydeden yetkililer, bu yıl rakamın 1 milyona ulaştığını belirtti. Etkinliğe katılan markaların satışlarında geçen yıla göre % 20 civarında bir artış olduğu kaydediliyor.

BELLİ BAŞLI PAZAR ÜLKELERDEKİ EKONOMİK GELİŞMELER

Rusya

Deri ve deri ürünleri sektörü ile tekstil sektörünün en önemli ihracat pazarı olan Rusya ekonomisinin, 2010 yılı genelinde % 4 büyüdüğü açıklanmıştır. Rusya Federal İstatistik İdaresi'nin (Rosstat) tahminine göre ise Rusya ekonomisi 2011 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 4,1 büyürken, ikinci çeyrek dönemde ise büyüme oranı % 3,7 olarak açıklanmıştır. Böylelikle, yılın ilk yarısında ekonomi % 3,9 büyümüş bulunmaktadır. Rus ekonomisinin 2011 yılının tamamında ise % 4-4,5 aralığında büyümesi öngörülmektedir.

Ülke genelinde işsizlik oranı Ağustos ayında son yılların en düşük seviyesi olan % 6,1'e gerilerken, ortalama reel ücretler ise aynı dönemde geçen yılın aynı dönemine göre % 3,9 artış gösterdi. Perakende satışlar ise yine Ağustos ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 7,8 artmıştır.

Yunanistan'ın iflas beklentisi, S&P'nin İtalya'nın notunu düşürmesi ve küresel ekonominin daha da yavaşlayacağı beklentisi Rusya ekonomisini de etkiliyor. Dolar 19 Eylül tarihi itibarıyla, 1 yıl aradan sonra ilk kez 31 rubleyi geçti ve 31,28 rubleye kadar yükselirken, Euro ise 42,6 rubleye kadar çıktı. Böylelikle, ruble euro/dolar döviz sepetine karşı Temmuz ayı sonundan beri % 10 değer kaybetmiş oldu.

Öte yandan, ihracat sektörlerimizi yakından ilgilendiren diğer bir gelişme ise, Rusya, Kazakistan ve Beyaz Rusya arasında 2010 yılının Temmuz ayında yürürlüğe giren Gümrük Birliği Anlaşması gereğince taraflar arasındaki gümrük, nakliye, sağlık, veteriner ve gıda sağlığı ile ilgili uygulamaların 1 Temmuz 2011 itibarıyla tümüyle yürürlükten kaldırılmasıdır.

Özellikle deri ve tekstil ürünleri ihracatımız açısından önemli olan Rusya ekonomisinde 2011 yılında canlılığın devam etmesi beklenirken, Uluslararası

Para Fonu (IMF), Rusya'yı gerekli mali ve yapısal reformları yapmadığı için uyararak, petrol ihracatına bağımlı olan Rusya ekonomisinde gerekli reformların gerçekleşmemesi durumunda, petrol fiyatlarında yaşanacak olası bir düşüşten kaynaklanan krizlere karşı savunmasız kalacağını belirtmiştir. IMF, Rus yetkililere özellikle petrol hariç bütçe açıklarını azaltmaları konusunda uyarıda bulunmaktadır.

Almanya

Ihracat sektörlerimizin en önemli pazarı olan Avrupa Birliği'nin en büyük ekonomisi Almanya'nın GSYH'sinin 2011 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,8 büyüdüğü açıklanmıştır.

Almanya'da sanayi üretiminde geçen yılın aynı dönemine göre 2011 yılı Temmuz ayında % 10,4 artış gerçekleşirken, bir önceki aya göre ise % 4,1 artmış bulunmaktadır.

Bu arada, yeni sanayi ürünleri siparişleri Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 11,6 artarken, bir önceki aya göre ise % 1,2 artış göstermiştir.

Öte yandan, ülke çapında perakende satışlar Temmuz ayında bir önceki aya göre değişmezken, bir önceki yılın aynı ayına göre ise % 1,6 artış göstermiştir.

Almanya'da işsizlik oranı Temmuz ayında Haziran ayına göre değişmeyerek % 6,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Öte yandan, IMF'nin Eylül ayında açıkladığı yeni "Dünya Ekonomik Görünüm Raporu"nda, Alman ekonomisinin büyüme tahmini 2011 yılı için % 3,2'den % 2,7'ye, 2012 yılı içinse % 2'den % 1,3'e çekilerek önümüzdeki dönem için kötümser bir tablo çizilmiş oldu.

İtalya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve ihracat sektörlerimizin başlıca pazarlarından İtalya'nın GSYH'si 2011 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,8 büyümüş bulunmaktadır.

İtalya'da sanayi üretiminde geçen yılın aynı dönemine göre 2011 yılı Temmuz ayında % 1,6 düşüş gerçekleşirken, bir önceki aya göre ise % 0,7 azalmıştır.

Ekonominin önemli göstergelerinden olan yeni sanayi ürünleri siparişleri Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 10,3 artarken, bir önceki aya göre ise % 3,7 artış göstermiştir.

Ülke genelinde perakende satışlar, Haziran ayında bir önceki aya göre değişmezken, bir önceki yılın aynı ayına göre ise % 1,8 azalmıştır.

İtalya'da işsizlik oranı Haziran ayında Mayıs ayına göre değişmeyerek % 8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Öte yandan, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard and Poor's (S&P), İtalya'nın "A+" olan uzun vadeli kredi notunu bir basamak düşürerek "A"ya çekti, not görünümünü ise "negatif" olarak belirledi. S&P, karara gerekçe olarak, zayıflayan ekonomik büyüme görünümünün yanısıra gayrisafi yurt içi hasılanın (GSYH) % 120'sine ulaşan kamu borcunu gösterirken, durgunlaşan ekonomik ortamda mali reform ve bütçe tasarrufu programının uygulanmasının daha da zor olacağı uyarısında bulundu.

İngiltere

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İngiltere'nin GSYH'si 2011 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,7 büyümüş bulunmaktadır.

Yeni sanayi ürünleri siparişleri Haziran ayında bir önceki aya göre % 0,3 azalırken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 2,9 düşmüş bulunmaktadır.

İngiltere Perakende Konsorsiyumu (BRC) verilerine göre, İngiltere genelinde gıda dışı perakende satışlar Haziran-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre değişmezken, yalnız Ağustos ayında ise % 1,5 artmıştır.

İngiltere geneli sanayi üretiminde, geçen yılın aynı dönemine göre 2011 yılı Temmuz ayında % 0,4 düşüş gerçekleşirken, bir önceki aya göre ise değişmemiştir.

İngiltere'de işsizlik oranı bu yılın Mayıs ayında Nisan ayına göre 0,1 puan artarak % 7,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

OECD verilerine göre ülke ekonomisinin 2011 yılında % 1,4 büyümesi beklenmektedir.

Fransa

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden Fransa, 2011 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,6 büyümüş bulunmaktadır.

Ekonominin önemli göstergelerinden olan yeni sanayi ürünleri siparişleri Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 20,2 artarken, bir önceki aya göre ise % 13,8 artış göstermiştir.

Sanayi üretiminde ise geçen yılın aynı dönemine göre 2011 yılı Temmuz ayında % 3,3 artış gerçekleşirken, bir önceki aya göre ise % 1,6 artmıştır.

Ülke genelinde perakende satışlar, Temmuz ayında bir önceki aya göre % 0,6 artarken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise % 0,8 artış göstermiştir.

Fransa'da işsizlik oranı Temmuz ayında Haziran ayına göre 0,2 puan artarak % 9,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

OECD verilerine göre Fransa ekonomisinin 2011 yılında % 2,2 büyümesi beklenmektedir.

ABD

ABD'de yılın ikinci çeyreğinde açıklanan veriler ekonomideki toparlanmanın ivme kaybettiğine işaret etmektedir. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard & Poors'un ABD'nin kredi notunu bir kademe azaltarak AA+ seviyesine indirmesinin yankıları hala sürerken, ABD ekonomisinin beklentilerin altında bir performans sergilemesi küresel ekonomiye ilişkin endişeleri de beraberinde getirmektedir. Bu kaygılara ilaveten, IMF'nin Eylül ayında açıkladığı yeni "Dünya Ekonomik Görünüm Raporu"nda, ABD'ye ilişkin büyüme tahmini 2011 yılı için % 2,5'ten % 1,5'e, 2012 yılı içinse % 2,7'den % 1,8'e çekildi.

Öte yandan, ABD ekonomisi 2011 yılının ikinci çeyreğinde ekonomi ancak % 1 büyüyerek iyiden iyiye durgunluk sinyalleri vermeye başlamıştır. Ekonominin tahminlerin altında büyümesinin, özellikle Japonya'da meydana gelen deprem ve tsunaminin arz zincirini bozmasından etkilendiği belirtiliyor. Deprem ve tsunaminin, ABD'de özellikle otomobil üretimini ciddi şekilde aksattığı bildirilmektedir.

Ülke genelinde perakende satışlar 2011 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 7,9 yükselirken, aynı dönemde hazır giyim ve aksesuar ile ayakkabı perakende satışları ise geçen yıla göre % 5,6 artmış bulunmaktadır.

2011 yılı Ocak-Temmuz verilerine göre ABD toplam mal ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre 132,7 milyar dolar artarak 861,5 milyar dolar olarak gerçekleşirken, toplam mal ithalatı ise 193 milyar dolar artışla 1,3 trilyon dolara yükselmiştir. Bu verilere göre, mal bazında ABD dış ticaret açığı bu dönemde 60,8 milyar dolar artarak 433,3 milyar dolara yükselmiştir.

Öte yandan, ülke ekonomisinin en önemli sorunlarından işsizlik 2011 yılı Ağustos ayında, Temmuz ayına göre değişmeyerek % 9,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Uzmanlar mevcut büyüme rakamlarıyla işsizlik oranlarında bir düşüş olmasının çok zor olduğunu belirtmektedirler.

Hollanda

Avrupa Birliği'nin diğer ekonomilerinden Hollanda'nın GSYH'si 2011 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,5 büyümüş bulunmaktadır.

Yeni sanayi ürünleri siparişleri Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 3,1 artarken, bir önceki aya göre ise % 2,9 azalmış bulunmaktadır.

Ülke genelinde perakende satışlar 2011 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre % 1,6 azalırken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 3,1 azalmıştır.

Ekonominin önemli göstergelerinden olan sanayi üretimi Temmuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 4 artarken, bir önceki aya göre ise % 3,5 artmış bulunmaktadır.

AB'de en düşük işsizlik oranına sahip iki ülkesinden biri olan ülkede işsizlik oranı Temmuz ayında % 4,3 olarak gerçekleşmiştir.

İspanya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İspanya'nın GSYH'si 2011 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,7 büyümüş bulunmaktadır.

Ülkede yeni sanayi ürünleri siparişleri Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,7 artarken, bir önceki aya göre ise % 1,5 azalmıştır.

Ülke genelinde perakende satışlar Temmuz ayında bir önceki aya göre değişmezken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 3,9 azalmış bulunmaktadır.

AB içinde en yüksek işsizlik oranına sahip olan ülkede 2010 yılı sonunda resmi rakamlara göre % 20,2 seviyesinde olan işsizlik oranı Temmuz ayında % 21,2'ye yükselmiştir.

Ekonominin önemli göstergelerinden olan sanayi üretimi Temmuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,8 azalırken, bir önceki aya göre ise % 0,7 düşüş göstermiştir.

Öte yandan, rekor bütçe açığı sorunuyla karşı karşıya olan İspanya Hükümeti hazırladığı tasarruf paketi ile GSYH'ye oranı % 11,2 olan bütçe açığını 2013 yılına kadar % 3'e çekmeyi hedeflemektedir.

Irak

Ortadoğu pazarının önemli ülkelerinden Irak ekonomisinin 2010 yılında % 0,8 büyüdüğü kaydedilirken, IMF, Irak ekonomisinin 2011 yılında ise artan petrol fiyatları ve petrol ihracatıyla birlikte çok daha iyi bir performans göstererek % 9,6 büyüyeceğini öngörmektedir. IMF'nin 2012 yılı için öngördüğü büyüme oranı ise % 12,6'dır. Ülkenin en büyük gelir kalemi olan petrol ihracatının 2011 yılının ilk döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 30'un üzerinde bir oranda arttığı belirtilmektedir.

Ülkede 2010 yılı enflasyonu % 5,1 iken, IMF 2011 yılı tahmini ise % 5 düzeyindedir. Mevcut tahminlere göre reel GSYH'nin önümüzdeki 5 yıl boyunca ortalama % 5,8 büyümesi beklenmektedir.

30 milyona yakın nüfusu ve gelecekte artması beklenen petrol gelirleri sayesinde alım gücünün de artması beklenen Irak'ta, başta güvenlik ve işsizlik olmak üzere halen ciddi sorunlar mevcuttur ve ülke nüfusunun % 25'i yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır.

Bunlara rağmen özellikle ayakkabı, halı ve konfeksiyon sektörlerimiz için gittikçe büyüyen pazar haline gelen Irak'ın önemi ihracat sektörlerimiz açısından giderek daha da artmaktadır. Halen, bir çok Türk hazır giyim firması başta Erbil ve Kuzey Irak olmak üzere Irak genelinde mağazalar açmış bulunmaktadır.

Öte yandan, yabancı petrol şirketlerinin Irak'ta petrol üretmeye başlamasıyla birlikte petrol ihracatının artması, buna paralel ülkenin mali durumunun düzelmesi ve büyümenin artarak devam etmesi beklenmektedir. Bu çerçevede, IMF tahminlerine göre Irak ekonomisinin 2011 yılında % 9,6, 2012 yılında ise % 12,6 gibi rekor seviyelerde büyümesi beklenmektedir. Bu bağlamda, yüksek seyreden petrol fiyatlarının da yardımıyla ülkenin petrol gelirlerinin yılın ilk çeyrek döneminde 26,7 milyar doları bulduğu tahmin edilmektedir.

Kazakistan

Deri ve deri ürünleri açısından önemli pazarlar arasında yer alan Kazakistan ekonomisi büyük oranda petrol ve doğalgaz ihracatına bağımlı olup, ekonomideki performansı petrol fiyatlarına paralel gelişmektedir.

Öte yandan, Kazakistan ekonomisinin 2011 yılının ilk yarısında % 7,1 büyüdüğü açıklanırken, sanayi üretiminin ise % 5,8 arttığı belirtilmektedir.

Ülkede enflasyon oranı ise 2010 yılında % 7,8 olarak açıklanmıştır.

IMF, Kazakistan ekonomisinin 2011 yılında artan petrol fiyatlarına paralel olarak % 5,9 oranında büyüyeceğini tahmin ederken, hükümetin tahminleri ise büyümenin % 6'nın üzerinde gerçekleşeceği şeklindedir. Dünya Bankası ise ülke ekonomisinin 2011 yılında % 7 büyüyeceğini öngörmektedir.

Öte yandan, Kazakistan Devlet Petrol Kurumu Başkanı tarafından yapılan açıklamaya göre Kazakistan'da 200 milyon ton petrol rezervi olan yeni petrol yatağı bulunmuştur.

Suudi Arabistan

Dünyanın başlıca petrol ihracatçılarından Suudi Arabistan'da, ülkenin GSYH'si yaklaşık 600 milyar dolar olarak hesaplanırken, satın alma paritesine göre kişi başına gelir ise 24 bin dolar seviyesinde bulunmaktadır.

Ülke ekonomisi 2010 yılında % 3,7 büyümüş bulunmaktadır.

Bütçe gelirlerinin % 45'ini, GSYH'nin de % 55'ini, toplam ihracatın ise % 90'ını petrol gelirlerinin oluşturduğu ülkede, son dönemde petrol fiyatlarındaki toparlanma ile birlikte ekonomide olumlu gelişmeler beklenmektedir.

IMF tarafından yapılan projeksiyonlar doğrultusunda Suudi Arabistan'ın 2011 yılında % 6,5, 2012 yılında ise % 3,6 büyüyeceği öngörülmektedir.

Öte yandan, ülke yönetimine kamuoyu tarafından istihdam yaratması ve konut inşası gibi sosyal konularda baskılar yapılmaktadır.

İran

Özellikle tekstil ve hammaddeleri ihracatımızda başlıca pazarlardan olan ve bölge ülkelerine yapılan ihracatlarda da önemli transit geçiş noktası olan İran ise, son dönemde sıkıntılı bir süreçten geçmektedir. BM yaptırımlarının yanı sıra ABD tarafından ek yaptırımlara maruz kalan ülke ekonomisi, büyük oranda petrol ihracatına bağımlıdır. 2010 yılında kamu gelirlerinin % 60'ı petrol ve doğalgaz üretimi ve ihracatından gelmektedir.

Son dönemde sıkılaştırılan uluslararası yaptırımların İran ekonomisinin büyümesini olumsuz etkilemesi beklenmektedir. Bankacılık sisteminin dünya finans sisteminden izole olmasının da etkisiyle küresel mali krizden çok fazla etkilenmeyen İran ekonomisi, mevcut yaptırımlardan daha fazla etkilenmiş görünmektedir. Öte yandan, İran ekonomisi 2010 yılında % 1,5 büyüme gösterirken, uluslararası finans kuruluşları, ağırlaşan yaptırımlar nedeniyle ülke ekonomisinin 2011 yılı büyümesinin olumsuz etkileneceğini belirtmektedirler.

Öte yandan, IMF verilerine göre İran ekonomisi 2010 yılında % 1,5 büyüme gösterirken, 2011 yılı büyüme oranının ise % 2,5 düzeyinde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Ukrayna

BDT üyeleri arasında diğer önemli bir ÷lke olan Ukrayna'da ise, önceki yıllara göre nispeten daha istikrarlı seyreden siyasi ortam, ÷lkenin ekonomik krizin etkilerinden sıyrılma sürecini de hızlandırmış görünüyor.

Sanayi üretimi, metalürji sektörü, ticaret hacmi ve ulaştırma sektörü kriz sonrası toparlanırken, krizin gölgesinde geçen 2009'daki dibe vuruşun ardından 2010 yılında ekonomi tekrar büyümeye geçti.

Bu çerçevede, Ukrayna ekonomisi IMF verilerine göre 2010 yılını % 4,2 büyümeyle kapatırken, 2011 yılında ise % 4,7 büyüme beklenmektedir. 2010 yılında sanayi üretiminin ise % 11 büyüdüğü açıklanmıştır.

TÜRKİYE DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

	2010 EYLÜL 1000 \$	2011 EYLÜL 1000 \$	DEĞİŞİM %	2010 OCAK - EYLÜL 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2011 OCAK - EYLÜL 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1 RUSYA FEDERASYONU	32.354	27.504	-15,0	231.053	26,0	221.750	20,6	-4,0
2 İTALYA	4.870	9.003	84,9	73.259	8,2	110.359	10,2	50,6
3 ALMANYA	8.064	7.959	-1,3	73.630	8,3	98.844	9,2	34,2
4 FRANSA	6.914	6.661	-3,7	57.543	6,5	70.630	6,6	22,7
5 İNGİLTERE	4.978	5.396	8,4	29.736	3,3	48.345	4,5	62,6
6 İRAK	2.560	4.188	63,6	33.270	3,7	46.396	4,3	39,5
7 HONG KONG	2.177	2.769	27,2	20.885	2,3	35.812	3,3	71,5
8 ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.738	4.161	11,3	16.722	1,9	32.566	3,0	94,7
9 UKRAYNA	5.992	2.218	-63,0	20.956	2,4	32.090	3,0	53,1
10 KAZAKISTAN	5.551	903	-83,7	34.340	3,9	31.426	2,9	-8,5
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	77.197	70.762	-8,3	591.395	66,5	728.218	67,6	23,1
11 İSPANYA	3.445	2.724	-20,9	23.757	2,7	26.472	2,5	11,4
12 SUUDİ ARABİSTAN	1.535	2.263	47,4	21.341	2,4	23.191	2,2	8,7
13 HOLLANDA	1.237	696	-43,8	18.770	2,1	18.841	1,7	0,4
14 ABD	2.680	3.007	12,2	14.156	1,6	17.444	1,6	23,2
15 BULGARİSTAN	1.697	1.764	3,9	12.503	1,4	14.494	1,3	15,9
16 ROMANYA	2.479	1.229	-50,4	15.431	1,7	13.808	1,3	-10,5
17 BELÇİKA	555	881	58,7	8.353	0,9	13.058	1,2	56,3
18 AVUSTURYA	882	1.073	21,7	6.715	0,8	12.773	1,2	90,2
19 DANIMARKA	1.263	1.177	-6,8	9.470	1,1	11.832	1,1	24,9
20 YUNANİSTAN	1.598	1.348	-15,6	9.657	1,1	9.259	0,9	-4,1
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	94.567	86.924	-8,1	731.549	82,2	889.390	82,5	21,6
21 İSVİÇRE	517	408	-21,1	8.380	0,9	8.729	0,8	4,2
22 AZERBAJCAN	232	848	265,8	5.292	0,6	7.812	0,7	47,6
23 İSRİL	544	717	31,9	6.309	0,7	7.297	0,7	15,7
24 GÜNEY KORE	577	886	50,0	4.041	0,5	7.131	0,7	76,5
25 KIRGIZİSTAN	149	528	254,2	3.287	0,4	6.968	0,6	112,0
26 KKTC	503	808	60,7	5.862	0,7	6.377	0,6	8,8
27 BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	637	307	-51,8	5.525	0,6	6.257	0,6	13,3
28 TÜRKMENİSTAN	336	363	7,8	4.283	0,5	5.752	0,5	34,3
29 MİSİR	1.842	815	-50,3	6.973	0,8	5.604	0,5	-19,6
30 BEYAZ RUSYA	901	1.719	90,7	7.259	0,8	5.358	0,5	-26,2
31 POLONYA	546	378	-30,8	5.269	0,6	5.120	0,5	-2,8
32 GÜRCİSTAN	272	860	215,7	3.489	0,4	4.847	0,4	38,9
33 JAPONYA	480	965	101,0	3.735	0,4	4.812	0,4	28,8
34 TUNUS	207	690	233,6	2.448	0,3	4.294	0,4	75,4
35 İSVEÇ	125	220	76,3	1.425	0,2	4.202	0,4	194,8
36 ESTONYA	184	411	123,2	1.540	0,2	4.178	0,4	171,4
37 SİRBİSTAN	220	754	243,6	2.409	0,3	4.147	0,4	72,1
38 ARNAVUTLUK	385	326	-15,2	3.022	0,3	3.773	0,4	24,8
39 TATARİSTAN	2.180	332	-84,6	3.794	0,4	3.661	0,3	-3,5
40 MACARİSTAN	405	106	-73,9	7.747	0,9	3.279	0,3	-57,7
41 KOSOVA	539	365	-32,4	5.121	0,6	3.044	0,3	-40,6
42 UMMAN	12	24	96,2	4.518	0,5	2.982	0,3	-34,0
43 MAKEDONYA	370	410	11,0	2.865	0,3	2.870	0,3	0,2
44 ÜRDÜN	13	1.302	10.308,2	1.160	0,1	2.825	0,3	143,5
45 LİTVANYA	317	828	161,7	1.810	0,2	2.754	0,3	52,1
46 ÖZBEKİSTAN	189	381	101,8	1.320	0,1	2.718	0,3	105,8
47 BOSNA-HERSEK	518	297	-42,7	2.670	0,3	2.718	0,3	1,8
48 KANADA	272	357	31,3	2.113	0,2	2.678	0,2	26,7
49 FİNLANDIYA	208	168	-19,0	1.822	0,2	2.610	0,2	43,2
50 İRAN	124	234	88,3	1.700	0,2	2.465	0,2	45,0
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI	108.150	103.710	-4,1	848.739	95,4	1.026.653	95,3	21,0
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	4.918	4.737	-3,7	40.971	4,6	50.945	4,7	24,3
AB (27) TOPLAMI	40.892	42.905	4,9	365.650	41,1	478.951	44,4	30,9
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	113.068	108.447	-4,1	889.710	100,0	1.077.598	100,0	21,1

